

la 24.10. klo 10:30–12:30 Perheluontokerhon retki Seelammin laavulle

Olemme sopineet, että pääsemme ajamaan laavulle Pajulahden jäähallin parkkipaikalta (Pajulahdentie 167) lähtevää metsäautotietä pitkin (matkaa noin 3 km). Metsäautotie on yleisesti suljettu puomilla, mutta päivystäjä tulee avaamaan sen meille kerhoa varten. Metsäautotien varrella on opasteet laavulle. Nuotiomahdollisuus. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

Marraskuu

la 14.11. klo 10:30–12 Perheluontokerhon retki Hirsimetsään

Lähtö osoitteesta Hirsimetsän kerhotie 4, jossa urheilukentän reunassa parkkipaikka. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

la 28.11. klo 10:30–12 Perheluontokerhon retki Renkomäen laavulle

Lähtö retkeilyreitistön ja Tarolantien risteyksestä, osoitteesta Tarolantie 100. Nuotiomahdollisuus. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

Yhteistyössä:

CitiCAP -hanke
Inspis -hanke
aluekummi Eija Immonen
Lahden kaupunki
Luonto-Liitto
Puhdas Päijät-Häme -yhteisö
Salpausselän Samoojat ry

Muita mahdollisia luontoretkiä ja tapahtumia löydät Menoinfosta ja yhdistysten kotisivuilta.

Tietoa Lahden seudun Luonnosta
www.lahdenseudunluonto.fi

Lisätietoa:

Lahden ympäristöneuvonta
p. 044 416 2762
ymparisto@lahti.fi

LAHDEN PERHELUONTOKERHO

Perheluontokerho on suunnattu 3–6-vuotiaille lapsille sekä heidän perheenjäsenilleen.

Kerhokerrat ovat itsenäisiä ja jokaiselle retkelle voi ilmoittautua erikseen. Maksuttomat retket järjestetään Lahden kaupungin puisto- ja metsäalueilla.
Perheluontokerhon retkillä tutustutaan lähi-

ympäristön luontokohteisiin yhdessä muiden perheiden ja mukavien ohjaajien kanssa. Retkillä kuljetaan 1–3 km matka kohteesta riippuen. Matkalla tutkitaan luontoa, leikitään ja ihmetellään. Tärkeä osa retkiä on evästauko luonnon helmasa, joten pakkaathan mukaan säänmukaisen vaatetuksen lisäksi retkieväät. Aikataulu on joustava ja etenemme lasten jaksamisen mukaan. Järjestäjinä Lahden kaupunki ja Luonto-Liitto.

Kohteet ja tarkempi info löytyvät viikkoa ennen kutakin retkeä Menoinfosta ja Facebookista Lahden perheluontokerho -ryhmästä. Lisätietoja ympäristökasvattaja Emma Marjamäki emma.marjamaki@lahti.fi ja 044 416 4951.

Mukana myös
teemaviikkoja
ja muita
ympäristö-
tapahtumia

OPASTETTUJA LUONTORETKIÄ LAHDEN SEUDULLA

Syksy–talvi 2020

LAHTI

www.lahdenseudunluonto.fi
www.lahti.fi

LAHTI

Elokuu

la 15.8. klo 11–13 Perheluontokerhon retki Aurinkovuoren laavulle Vääkseen

Lähtö Vääkseen liikutahallin edestä, osoitteesta Asikalanatie 14. Reitti soveltuu myös vaunuille/rattaille. Nuotiomahdollisuus. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

ke 19.8. klo 18–19 Mustankallion hautausmaan ympäristön lenkin kierros

Nähtävänä on hieno suuri silokallio, jolta upea näkymä kaupunkiin sekä vaihteleva metsä suppamaas-tossa. Lähtö Mustankallion kappelin parkkipaikalta. Lisätietoa: Eija Immonen p. 050 300 1481.

ke 26.8. klo 17:30–19 Piirustusmeditaatio Rautakankareen perintömetsässä

Lähtö Rautakankareenkatu 33, bussin 1R pääte pysäkki "Rautakankare". Piirustusmeditaatio luonnossa rauhoittaa mieltä ja voimistaa havainnointikykyä. Retkellä etsimme perintömetsän kalliolta itsellemme rauhalliset istumapaikat, johon rauhoitumme piirustusvälineiden kanssa dokumentoimaan havaitsemaamme maisemaa tai yksityiskohtaa noin puolen tunnin ajaksi. Ohjaajan merkistä kokoonnumme yhteiseen loppupiiriin jakamaan kokemuksia ja ihaillemaan tuotettuja still-kuvia ympäristöstä. Piirustus- ja istuinlустat sekä piirustusvälineet saa lainaan ohjaajalta, mutta saa tuoda myös omat. Voit käyttää myös luonnonmateriaaleja taidevälineinä. Ohjaajana kuvataiteilija ja ympäristökasvattaja Emma Marjamäki, p. 044 416 4951. Retken järjestää Lahden ympäristöneuvonta.

la 29.8. SUOMEN LUONNON PÄIVÄ

www.suomenluonnonpaiva.fi "Suomen luonnon päivää juhliitaan elokuun viimeisenä lauantaina rennosti ja pilke silmäkulmassa. Suuntaa oleskelemaan ulkona ja liputa Suomen luonnolle. Kutsu kaverisi mukaan tai järjestä oma tapahtuma - tyyli on vapaa. Voit myös jakaa luontojuhlasi tunnelmat #luonnonpäivä #liputanluonnolle."

la 29.8. klo 10–16 Suomen luonnonpäivä Aamulassa

Tule viettämään Suomen luonnonpäivää Aamulaan Merrasjärven rantaan. Tarjolla on ohjelmaa ja mukavaa tekemistä kaiken ikäisille esimerkiksi luontoretkeä, pörräisbongausta ja mahdollisuus uida ja saunoa. Ota omat eväät ja pyyhe mukaan ja tule nauttimaan Suomen luonnosta Pesäkallion luonnon-

suojelualueen kainaloon. Lisätietoja antaa Helena Nurmio p. 0400 432 099. Tapahtuman järjestää Salpausselän Samoojat ry.

la 29.8. klo 10:30–12 Perheluontokerhon retki Porvoonjoen rantaan

Lähtö Kyläkunnantien loppupäästä, jossa tilaa autoille tien reunassa. Reitti ei sovi vaunuille/rattaille. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

Syyskuu

to 3.9. klo 17–18 Seikkailuretki Metelinmäen luolaan

Lähtö Mustankallion vesitornilta, osoitteesta Juustilankatu 13. Koko perheen luolaretkellä kuullaan tarinoita Kivistönmäen nimeämishistoriasta ja entisaikojen uskomuksista ja tutustutaan kiipeilyyn sopivaan luolaiseen kallioalueeseen kerrostalojen kupeessa. Ohjaajana ympäristökasvattaja Emma Marjamäki, p. 044 416 4951. Retken järjestää Lahden ympäristöneuvonta.

pe 4.9.–su 13.9. PYÖRÄILYVIIKKO

Katso Pyöräilyviikon tapahtumat Facebookista Lahden Pyöräilyviikko 2020 -tapahtumasivulta, Menoinfosta tai osoitteesta lahti.fi/palvelut/liikenne-ja-kadut/pyoraily/pyorailyviikko. Luvassa muun muassa erilaisia pyöräilyretkiä. Lisätietoa: Aino Mäkilä, aino.makila@lahti.fi, p. 044 482 6400

la 5.9. klo 13–17 Pyöräilyviikon pyöräretki

Reitti: Lähtö Hakkapeliittapatsaalta (Mariankatu) – Luhtikylä – Herrala – Vesala – Kukkonkoivu – Lahti. Retkelle voit liittyä matkan varrelta tai tehdä lyhyemmän lenkin. Ota omat eväät ja juotavaa mukaan, taukoja pidetään tarpeen mukaan. Yhteyshenkilö Helena Nurmio p. 0400 432 099. Retken järjestää Salpausselän Samoojat ry.

ma 7.9. klo 15–18 Pyöräkirppis

Tule Lahen torille myymään ylimääräinen pyöräsi tai ostamaan itsellesi uusi fillari käytettynä. Pyörä-Erkki mukana tekemässä pientä pyöränhuoltoa. Tapahtuman järjestää Lahden kaupunki, Liikenneturva ja Pyörä-Erkki. Katso tapahtuma Facebookista Lahden Pyöräilyviikko 2020ä tapahtumasta. Lisätietoa: Aino Mäkilä, aino.makila@lahti.fi, p. 044 482 6400.

la 12.9. klo 10:30–12 Perheluontokerhon retki Martan maja -laavulle Hollolaan

Lähtö Pirunpesän pysäköintipaikalta, Televisiotie 1.

Reitti ei sovi vaunuille/rattaille. Nuotiomahdollisuus. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

la 12.9. klo 13–16 Pyöräploggaus

Lähdetään yhdessä siistimään luontoa pyöräilyviikon hengessä. Pyöräploggaus lähdetään Urheilukeskeltä Siiri Rantasen patsaalta ja matkan varrella pysähdymme keräämään roskia muutamista paikoista. Reitti ilmoitetaan myöhemmin Facebookissa Pyöräploggaus- tapahtumasivulla. Pyöräilyä n. 15-20 km. Lopetamme retken Pikku-Veskulle, jossa tarjolla mukana olleille pientä purtavaa sekä juotavaa. Lisätietoa: Aino Mäkilä, aino.makila@lahti.fi, p. 044 482 6400. Retken järjestää Puhdas Päijät-Häme, CitiCAP ja Inspis.

la 12.9. klo 23–02 Yöpyöräily

Lähtö Pikku-Veskun vesiturkujen parkkipaikalta klo 23. Pyöräilyä n. 25-30 km, reitti tarkentuu myöhemmin. Noin puolessa välissä retkeä pysähdystauko. Retki päättyy Pikku-Veskulle, jossa Inspis tarjoaa musiikkia ja grillattavaa. CitiCAP sponsoroi osallistujille pyörän takavalon. Mahdolliset muutokset ja tarkempi reitti ilmoitetaan Facebookissa Yöpyöräily- tapahtumassa. Lisätietoa: Aino Mäkilä, aino.makila@lahti.fi, p. 044 482 6400. Retken järjestää Inspis ja CitiCAP

ma 14.9.–su 20.9. LAHDEN SEUDUN YMPÄRISTÖVIIKKO

Viikkoa vietetään Hartolassa, Heinolassa, Hollolassa, Lahdessa ja Systeemissä. Katso seudullisen Ympäristöviikon tapahtumat Facebookista Lahden seudun Ympäristöviikko -sivulta, Menoinfosta tai osoitteesta www.ymparistoviikko.fi. Lisätietoa: Sari Knuuti, sari.knuuti@lahti.fi, p. 050 387 8735.

ke 16.9.–ti 22.9. LIIKKUJAN VIIKKO

Katso Liikkujan viikon tapahtumat Facebookista Lahden Liikkujan viikko 2020 -tapahtumasivulta, Menoinfosta tai osoitteesta www.lahti.fi/palvelut/liikenne-ja-kadut/pyoraily/pyorailyviikko Lisätietoa: Aino Mäkilä, aino.makila@lahti.fi, p. 044 482 6400.

to 24.9. klo 17–18:30 Piirustusmeditaatio Rautakankareen perintömetsässä

Lähtö Rautakankareenkatu 33, bussin 1R pääte pysäkki "Rautakankare". Piirustusmeditaatio luonnossa rauhoittaa mieltä ja voimistaa havainnointikykyä. Retkellä etsimme perintömetsän kalliolta itsellemme rauhalliset istumapaikat, johon rauhoitumme piirustusvälineiden kanssa dokumentoimaan havaitsemaamme maisemaa tai

yksityiskohtaa noin puolen tunnin ajaksi. Ohjaajan merkistä kokoonnumme yhteiseen loppupiiriin jakamaan kokemuksia ja ihaillemaan tuotettuja still-kuvia ympäristöstä. Piirustus- ja istuinlустat sekä piirustusvälineet saa lainaan ohjaajalta, mutta saa tuoda myös omat. Voit käyttää myös luonnonmateriaaleja taidevälineinä. Ohjaajana kuvataiteilija ja ympäristökasvattaja Emma Marjamäki, p. 044 416 4951. Retken järjestää Lahden ympäristöneuvonta.

la 26.9. klo 10:30–12 Perheluontokerhon sieniretki Pesäkallion luonnonuojelualueelle

Lähtö Merrasjärven uimarannan parkkipaikalta, osoitteesta Merrasojantie 1. Reitti ei sovi vaunuille/rattaille. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

ke 30.9. klo 17–19 Tutustu luontoon –luento: Suomen suot

Luennoitsijana Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija ja Markku Saarinen, jonka asiantuntemusalueena on mm. ojitettujen suometsien uudistaminen ja ravinnetalous sekä soiden ekologia ja kasvupaikaluokitus.

www.luonnontila.fi: "Suot ovat Suomen toiseksi yleisin elinympäristötyyppi, siksi Suomella on erityisvastuu suolajien- ja elinympäristöjen suojelemisesta, sillä Suomi on suhteellisesti maailman soisin maa."

Maksuton luento järjestetään Lahden pääkirjaston auditoriossa. **Huomi!** Poikkeustilan takia auditorioon otetaan max. 40 henkeä, joten ennakoilmoittautumalla varmistat paikkasi. Ilmoittautuminen ympäristöneuvontaan p. 044 416 2762 tai ymparisto@lahti.fi viimeistään 20.9. Lisätietoa Päivi Sieppi p. 050 559 4090. Tilaisuuden järjestää Lahden kaupunki.

Lokakuu

pe 2.10. klo 18–19:30 Perheluontokerhon iltaretki Hyppyrinmäen laavulle

Tapaamme Suurmäen parkkipaikalla klo 18 osoitteessa Suurmäenkatu 5. Nuotiomahdollisuus. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.

la 10.10. klo 10:30–12 Perheluontokerhon syysretki Niemen kalliolle

Lähtö Kivimaan kiskan pihasta, osoitteesta Lepolankatu 26. Lisää tietoa perheluontokerhosta tässä esitteessä.